

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
Araştırma Dekanlığı

COST

PROGRAMI

BİLİM VE TEKNOLOJİDE

AVRUPA İŞ BİRLİĞİ

COST Programı: Bilim ve Teknolojide Avrupa İş Birliği

Bilim ve Teknolojide Avrupa İş Birliği Kuruluşu (European Cooperation in Science and Technology- COST Association) 1971 yılında kurulmuş olup; Avrupa çapında alanlarında uzman bilim insanlarının çalıştıkları alan özelinde COST Aksiyonu adı verilen uluslararası bilimsel ağlardaki koordinasyonunu sağlamayı amaçlayan bir uluslararası kuruluştur. Türkiye COST'un kurucu üyeler arasında yer almaktadır. COST'un ülkemizdeki bilimsel koordinatörlüğü TÜBİTAK tarafından yürütülmektedir.

Misyonu

COST'un misyonu, Avrupalı araştırmacılar arasında etkileşim ve iş birliğini destekleyerek; Avrupa'yı barışçıl amaçlar için bilimsel ve teknik araştırmada güçlendirmektir. COST, araştırmacının kendisini finanse etmez. Ancak, Avrupalı araştırmacıların belirli bir konu çerçevesinde iş birliği yapmaları ve deneyim paylaşımları için platform oluşturur. Bu bilimsel konu başlıklarına "Aksiyon" denmektedir. Aksiyonlar, benzer çalışmalar yapan Avrupalı araştırmacıları bir araya getirmektedir.

- COST Aksiyon bütçesinden, Aksiyon Yönetim Komitesi (Action Management Committee-MC) ve Çalışma Grubu (Working Group- WG) toplantıları, bilimsel çalıştay ve seminerler, kısa süreli bilimsel ziyaretler, kurslar ve araştırma konferansları ve yayım faaliyetleri için maddi destekler sağlanmaktadır.
- Bir Aksiyona MC üyesi olarak atanabilmek için her COST üyesi ülkeye tanındığı şekilde Türkiye'ye tanınan iki kişilik MC üyesi kontenjanının dolmamış olması gerekmektedir. COST kuralları gereği MC toplantıları kapsamında, her ülkeden iki MC üyesinin masrafları COST Aksiyonu tarafından karşılanmaktadır.
- MC üyelerinin bir MC Toplantısına katılım sağlayamayacağı durumlarda Aksiyon Çalışma Grubu üyeleri arasından geçici olarak bir MC Yedek Üyesi atama hakkı bulunmaktadır. MC Yedek üyesi MC üyesinin katılım sağlayamadığı durumlarda MC toplantısına katılım sağlayabilir. MC Yedek üyesi en fazla 6 aylık süreyle seçilebilmektedir.
- MC üyelerinin seçimi TÜBİTAK tarafından "Yönetim Komitesi (Management Committee- MC) Üyesi Katılım Yöntemleri" doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

COST'a Ülkemizin Katılımı

COST, 22-23 Kasım 1971 tarihlerinde yapılan Bakanlar Konferansı ile kurulmuş olup, ülkemiz de kurucu ülkeler arasında yer almıştır. COST'un ülkemizdeki bilimsel koordinatörlüğü TÜBİTAK tarafından yürütülmektedir. Ülkemizin COST bütçesine katkı payı 2001 yılına kadar Dışişleri Bakanlığı tarafından; 2001 ve 2002 yıllarında Kurumumuz tarafından ödenmiştir. 2003 yılından itibaren ülkemizin Avrupa Birliği Çerçeve Programlarına katılımı sebebiyle COST'a katkı payı ödenmemektedir.

COST Üyeleri

COST'un 35 üye ülkesi ve 1 iş birliği ortağı vardır. Üyeler: Almanya, Avusturya, Belçika, Bosna Hersek, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Hırvatistan, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, İzlanda, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Makedonya, Malta, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Sırbistan, Slovakya, Slovenya, Türkiye, Yunanistan. İş birliği ortağı ise İsrail'dir.

COST Alan Komiteleri (COST Domain Committees):

1. Biyomedikal ve Moleküler Biyobilimler (BMBS)
2. Kimya ve Moleküler Bilimler ve Teknolojileri (CMST)
3. Yer Sistem Bilimi ve Çevre Yönetimi (ESSEM)
4. Gıda ve Tarım (FA)
5. Ormanlar, Ürünleri ve Hizmetleri (FPS)
6. Bireyler, Toplum, Kültür ve Sağlık (ISCH)
7. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (ICT)
8. Malzeme, Fizik ve Nanobilimler (MPNS)
9. Ulaştırma ve Şehir Gelişimi (TUD)

COST'un temel özelliklerinden biri esnekliğidir. Bu, araştırma inisiyatiflerinin kolay uygulama ve yönetimini sağlamaktadır. COST faaliyetleri "aşağıdan yukarıya" (bottom-up) yaklaşımıyla başlatılmaktadır. Bu yaklaşım, bir COST Aksiyonunun doğrudan Avrupalı araştırmacılar tarafından başlatılması anlamına gelmektedir. Ayrıca, COST üye ülkeleri "à la carte" prensibine göre aksiyonlara katılmaktadır. Bu özellik de sadece ilgi duyan ülkelerin Aksiyonlara katılması demektir. COST'a yeni bir aksiyon önerisinde bulunmak isteyen araştırmacılar, yılda iki kez yayınlanan COST Açık Çağrısına online olarak önce kısa bir öneri sunmaktadır. Bu öneri Alan Komitesi tarafından değerlendirilmektedir. Eğer öneri kabul edilirse, başvuranlar Teknik Ek (Technical Annex- Aksiyonun bilimsel ve yönetsel tanımlanması) ile tam öneri sunmaya davet edilirler. Daha sonra, tam öneri COST içerisindeki panel sistemi (peer-review) süreci ile değerlendirilir. Tam öneri sürecinden çıkan aksiyonlar COST Üst Düzey Temsilciler Komitesi tarafından da onaylandıktan sonra resmi olarak ilan edilir. Söz konusu Aksiyon önerilerinin her biri Ortak Niyet Beyanına (Mutabakat Zaptı-Memorandum of Understanding) sahiptir. Ortak Niyet Beyanı bir Aksiyonun resmi temelini oluşturmaktadır. Yeni bir Aksiyon önerisi bazı resmi ve niteliksel kriterleri sağlamak zorundadır. Eğer, Üst Düzey Temsilciler Komitesi Beyanı onaylarsa, Aksiyona dahil olmak isteyen COST ülkeleri Beyanı imzalar. Aksiyon, en az 5 COST ülkesi Beyanı imzaladıktan sonra başlar ve ortalama 4 yıl sürer.

COST Fon Mekanizması, Başvuru ve Değerlendirme Süreci

COST Aksiyon bütçesinden,

- Aksiyon Yönetim Komitesi (MC) toplantıları,
- Bilimsel çalıştay ve seminerler,
- Kısa süreli bilimsel ziyaretler,
- Kurslar ve araştırma konferansları,
- Yayım için maddi destekler sağlanmaktadır.

Koordinasyon ve ilgili masraflar (toplantı katılım masrafları) sadece COST'un bütçesinden karşılanırken, araştırma faaliyetlerinin bütçesi Ulusal Fonlama Kuruluşları (Türkiye'de TÜBİTAK) tarafından karşılanmaktadır.

Bir araştırmacının COST'a katılımı iki şekilde mümkündür:

1. Mevcut bir COST Aksiyonuna Katılmak:

Yayınlanan birçok COST aksiyonu arasından araştırmacının ilgilendiği aksiyonun MoU'su (Memorandum of Understanding – Ortak Niyet Beyanı) çerçevesinde bir proje önerisi hazırlaması ve TÜBİTAK'a COST projesi olarak teslim edilmesi şeklinde gerçekleşir. Bu başvuru ulusal kuruluşlara (Türkiye'de TÜBİTAK) yıl içerisinde herhangi bir zaman yapılabilir, COST'un bir duyuru yapması beklenmez.

2. Yeni Bir COST Aksiyonu

COST'un <https://www.cost.eu/> adresli ağ sayfasından, TÜBİTAK'ın <http://www.tubitak.gov.tr/uidb/cost> adresli web sayfasından ve TÜBİTAK tarafından yapılan duyurulardan, COST'un yeni aksiyon önerileri için yılda iki kez yaptığı açık çağrı (open call) duyurusu takip edilmelidir.

Yönetim Komitesi (Management Committee – MC) Üyesi Katılım Yöntemleri:

1. Kabul Edilmiş Bir COST Aksiyonunu COST'a "Main Proposer–Ana Teklif Sahibi" Olarak Öneren Bir Araştırmacı İseniz:

COST Aksiyonuna doğrudan MC üyesi olarak atanabilirsiniz.

2. Kabul Edilmiş Bir COST Aksiyonunu COST'a "Main Proposer–Ana Teklif Sahibi" Olarak Öneren Bir Araştırmacı Değilseniz:

a) Devam Eden/Tamamlanmış Proje ile Başvuru:

i. TÜBİTAK – ARDEB Projesi, 1001/1002–A/1003/1004/1005/1007/3005/3501/Uluslararası İkili-Çoklu İşbirliği Programları Projesi ile Başvuru

Halihazırda yürürlükte olan veya başvuruya konu Aksiyonun yürürlüğe girdiği tarihten (CSO Approval Date)[1] en fazla 3 yıl önce tamamlanmış; Aksiyonun konusuyla uyumlu, bir "1001/1002–A/1003/1004/1005/1007/3005/3501/Uluslararası İkili-Çoklu İş birliği Programları" projesinin yürütücüsü veya araştırmacısı olmanız durumunda, söz konusu proje kapsamında ilgili Aksiyona MC üyesi olarak atanabilmeniz mümkün olabilmektedir. Başvuru için; [Devam Eden–Tamamlanmış Proje ile Başvuru Formu](#)'nun doldurularak ekleriyle birlikte TÜBİTAK İkili ve Çoklu İlişkiler Müdürlüğü'ne PDF olarak e–posta yoluyla cost.cnc.tr@tubitak.gov.tr adresine iletilmesi gerekmektedir.

Aynı proje ile aynı kişi tek bir Aksiyona katılmak amacıyla başvurabilmektedir.

Proje ekibindeki yürütücü ve araştırmacılar aynı proje ile farklı Aksiyonlara başvuruda bulunabilir. "Araştırmacı" statüsünde görev alınan proje ile başvuru durumunda proje yürütücüsünden imzalı onay alınması ve başvuru sırasında bu belgenin de diğer başvuru belgeleriyle birlikte iletilmesi gerekmektedir.

ii. TÜBİTAK–TEYDEB Projesi, 1501 / 1505 / 1507 / 1509 / 1511 / 1512 / 1515 / 1702 / 1707 / 1709 / 1711 / 1801 / 1812 / SAYEM Projesi ile Başvuru

Halihazırda yürürlükte olan veya başvuruya konu Aksiyonun yürürlüğe girdiği tarihten (CSO Approval Date) en fazla 3 yıl önce tamamlanmış; Aksiyonun konusuyla uyumlu, Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) destekli 1501/1505/1507/1509/1511/1512/1515/1702/1707/1709/1711/1801/1812/SAYEM projesinin yürütücüsü veya araştırmacısı olmanız durumunda, söz konusu proje kapsamında ilgili Aksiyona MC üyesi olarak atanabilmeniz mümkün olabilmektedir. Bunun için; [Devam Eden–Tamamlanmış Proje ile Başvuru Formu](#)'nun doldurularak **ekleriyle birlikte** TÜBİTAK İkili ve Çoklu İlişkiler Müdürlüğü'ne PDF olarak e–posta yoluyla cost.cnc.tr@tubitak.gov.tr adresine iletilmesi gerekmektedir.

iii. TÜBİTAK–BİDEB Bursiyerliği/Projesi ile Başvuru

Halihazırda yürürlükte olan veya başvuruya konu Aksiyonun yürürlüğe girdiği tarihten (CSO Approval Date) en fazla 3 yıl önce tamamlanmış; TÜBİTAK BİDEB 2232–A, 2232–B, 2236, 2247–A, 2247–B ve 2247–D programları kapsamındaki ve Aksiyonun konusuyla uyumlu bursiyerliği/projesi bulunan bir yürütücü/araştırmacı iseniz, anılan BİDEB programları kapsamında ilgili Aksiyona MC üyesi olarak atanabilmeniz mümkün olabilmektedir. Bunun için; [Devam Eden–Tamamlanmış Proje ile Başvuru Formu](#)'nun doldurularak **ekleriyle birlikte** TÜBİTAK İkili ve Çoklu İlişkiler Müdürlüğü'ne PDF olarak e–posta yoluyla cost.cnc.tr@tubitak.gov.tr adresine iletilmesi gerekmektedir.

iv. Avrupa Birliği Çerçeve Programı Projesi ile Başvuru

Halihazırda yürürlükte olan veya başvuruya konu Aksiyonun yürürlüğe girdiği tarihten (CSO Approval Date) en fazla 3 yıl önce tamamlanmış, Aksiyonun konusuyla uyumlu bir Avrupa Birliği Çerçeve Programı projeniz var ise, söz konusu proje kapsamında da ilgili Aksiyona MC üyesi olarak atanabilmeniz mümkün olabilmektedir. Bunun için; [Devam Eden–Tamamlanmış Proje ile Başvuru Formu](#)'nun doldurularak ekleriyle birlikte TÜBİTAK İkili ve Çoklu İlişkiler Müdürlüğü'ne; PDF olarak e–posta yoluyla cost.cnc.tr@tubitak.gov.tr adresine iletilmesi gerekmektedir.

Aynı proje ile aynı kişi tek bir Aksiyona katılmak amacıyla başvurabilmektedir. Proje ekibindeki yürütücü ve araştırmacılar aynı proje ile farklı Aksiyonlara başvuruda bulunabilir. "Araştırmacı" statüsünde görev alınan proje ile başvuru durumunda proje yürütücüsünden imzalı onay alınması ve başvuru sırasında bu belgenin de diğer başvuru belgeleriyle birlikte iletilmesi gerekmektedir.

[1] CSO Approval Date: COST Aksiyonları, COST Üst Düzey Temsilciler Komitesi (Committee of Senior Officials-CSO) onayı ile yürürlüğe girmektedir. CSO Onay Tarihi bilgisi her bir Aksiyonun web sayfasında yer almaktadır.

v. Diğer Ar-Ge Projeleri ile Başvuru

Hali hazırda yürürlükte olan veya başvuruya konu Aksiyonun yürürlüğe girdiği tarihten (CSO Approval Date) en fazla 3 yıl önce tamamlanmış, katılmak istediğiniz Aksiyonun konusu ile ilgili bir Kamu Kurumu/Araştırma Merkezi/Araştırma Hastanesi tarafından desteklenen bir Ar-Ge projeniz var ise, söz konusu proje kapsamında ilgili Aksiyona MC üyesi olarak atanabilmeniz mümkün olabilmektedir. Bunun için, [Devam Eden-Tamamlanmış Proje ile Başvuru Formu](#)'nun doldurularak ekleriyle birlikte TÜBİTAK İkili ve Çoklu İlişkiler Müdürlüğü'ne; PDF olarak e-posta yoluyla cost.cnc.tr@tubitak.gov.tr adresine iletilmesi gerekmektedir.

Üniversitelerce desteklenen Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) ile COST Aksiyonlarına katılım başvurusu gerçekleştirilememektedir. Aynı proje ile aynı kişi tek bir Aksiyona katılmak amacıyla başvurabilmektedir. Proje ekibindeki yürütücü ve araştırmacılar aynı proje ile farklı Aksiyonlara başvuruda bulunabilir. "Araştırmacı" statüsünde görev alınan proje ile başvuru durumunda proje yürütücüsünden imzalı onay alınması ve başvuru sırasında bu belgenin de diğer başvuru belgeleriyle birlikte iletilmesi gerekmektedir.

b. Aksiyon Başkanı Destek Mektubu ile Başvuru

MC asil üye kotası atanabilmek açısından uygun COST Aksiyonlarına ilgili Aksiyonun başkanından (Chair of the Action)/Ana Önereninden (Main Proposer) alınan destek mektubu ile MC üyesi olarak atanabilmeniz mümkün olmaktadır. Bunun için; [COST Destek Mektubu Başvuru Formu](#)'nun doldurularak **ekleriyle birlikte** TÜBİTAK İkili ve Çoklu İlişkiler Müdürlüğü'ne PDF olarak e-posta yoluyla cost.cnc.tr@tubitak.gov.tr adresine iletilmesi gerekmektedir.

Aksiyon Öneri sürecinde Secondary Proposer statüsünde görev alan araştırmacıların [COST Destek Mektubu Başvuru Formu](#)'nu doldurmadan Aksiyon Ana Önereni'nden aldıkları destek mektubunu sunmaları yeterlidir. Aksiyon öneri sürecinde asil üye kotası olan 2'den fazla sayıda İkincil Öneren statüsünde Türk araştırmacının bulunması halinde başvurular arasından hangi araştırmacıların MC üyesi olarak atanacağı konusunda Aksiyon Başkanının görüşü ve/veya başvuru sahiplerinin kendi aralarında MC üyelerini belirlemeleri dikkate alınacaktır. Üyelerin belirlenmemesi durumunda [COST Destek Mektubu Başvuru Formu](#) veya [Devam Eden-Tamamlanmış Proje ile Başvuru Formu](#) ile başvuru alınarak atanacak üyeler belirlenecektir.

COST Aksiyonlarına İlişkin Önemli Hususlar

1. TÜBİTAK ARDEB, TEYDEB, BİDEB ve Diğer Ar-Ge projelerinde araştırmacı olarak görev yapan kişiler, proje yürütücülerinden onaylı yazı almaları koşuluyla COST Aksiyonlarına katılım amacıyla başvurabilirler. Ancak aynı proje ile bir Aksiyona sadece ya araştırmacı ya da yürütücü başvuruda bulunabilmektedir.
2. Aynı proje ile aynı kişi tarafından birden fazla Aksiyona başvuru gerçekleştirilememektedir. Bir proje ile bir kişi tarafından bir Aksiyona katılım sağlanmış ise o proje ile başka bir Aksiyona katılmak amacıyla o kişi tekrar başvuru gerçekleştirememektedir.
3. Proje ekibinde yer alan sadece yürütücü ve araştırmacılar COST Aksiyonlarına katılım için başvuru yapabilirler. Danışmanlar başvuruda bulunamamaktadır.
4. Bir Aksiyona ilk toplantısını gerçekleştirdikten sonra katılım başvurusu yapılırsa MC Üyesi olarak atandıktan sonra Aksiyona kabul edilmek için Aksiyon MC onayı gerekmektedir. Bu sürece TÜBİTAK müdahil olamamaktadır.
5. Başvurular bir aylık dönemler içerisinde alınmakta ve her bir dönem içerisinde alınan başvurular kendi içinde değerlendirilmektedir. Aynı dönemde aynı Aksiyon için gerçekleştirilen başvurulardan en yüksek puanı alan başvuru sahiplerinin ataması mevcut Yönetim Komitesi kotasına bağlı olarak UİDB tarafından gerçekleştirilmektedir.
6. Atamalarda öncelik proje ile gerçekleştirilen başvurularda verilmektedir. Dönem içerisinde alınan başvurular arasında atamaya uygun bulunan proje ile başvuru bulunmaması durumunda Destek Mektubu ile gerçekleştirilen başvurulardan en yüksek puan alanların ataması gerçekleştirilecektir. (Atamalarda başvuru yöntemi fark etmeksizin Aksiyon öneri sürecinde "Secondary Proposer" statüsünde görev almış olan araştırmacıların önceliği bulunmaktadır.)
7. Başvuruların değerlendirmesi "[COST Destek Mektubu Değerlendirme Formu](#)" ve "[COST Devam Eden-Tamamlanmış Proje Değerlendirme Formu](#)" üzerinden gerçekleştirilmektedir. Başvuruların değerlendirmesinde herhangi bir kısımdan 6 puan üzerinden 2 ve altı alınması durumunda başvuru reddedilmektedir.
8. Aynı dönem içerisinde gelen başvurular arasında Kota sayısından fazla sayıda başvurunun eşit puan alması durumunda atanacak araştırmacının belirlenmesi için "Akademik, Bilimsel Yetkinliğin Aksiyon ile Uyumu" kısmındaki puan durumu dikkate alınmaktadır. Bu kısımda da eşitliğin bozulmaması durumunda COST Aksiyonlarında daha önce görece olarak daha az görev almış olan başvuru sahibi tercih edilmektedir. Eşitliğin yine bozulmaması durumunda, görece erken kariyer araştırmacılara (Young Researcher and Innovator)[1] öncelik verilmesi, coğrafi ve cinsiyet dağılımı hususları göz önünde bulundurularak UİDB tarafından atama gerçekleştirilmektedir.
9. Araştırmacılarımızın Aksiyondan bilimsel anlamda etkin faydalanabilmeleri adına **Aksiyon Çalışma Gruplarına** başvuru gerçekleştirmeleri önerilmektedir. Çalışma Gruplarına katılım için aksiyon web sayfası üzerinde yer alan "**Working Groups and Membership**" sayfasındaki başvuru aracı kullanılarak başvuru gerçekleştirilmektedir.
10. **2515 COST Destek Programı ve 2519 COST Çalışma Grubu Destek Programı birleştirilmiştir.** Yönetim Komitesi ve/veya Çalışma Grubu üyesi olan araştırmacılarımız Aksiyon konusuyla uyumlu araştırmalarına yönelik 2515 **COST Aksiyon Üyeleri Ar-Ge Destek Programı**'na başvuruda bulunabilecektir. Program yalnızca Aksiyon Yönetim Komitesi/Çalışma Grubu üyesi olan araştırmacılar tarafından kullanılabilen olup artık 2515 Programına bir Aksiyona üye olmak amacıyla başvuru gerçekleştirilememektedir.

[1] COST 'Young Researcher and Innovator' 40 yaş altındaki bilim insanlarını nitelendirir.